

مقطع تحصیلی: کاردانی کارشناسی رشته: نقاشی ترم: چهارم سال تحصیلی: 1398-1399
نام درس: هنر مفهومی نام و نام خانوادگی مدرس: ماندانا سپاسی
آدرس email مدرس: sepasi.mandana@gmail.com تلفن همراه مدرس: 09122145708

جزوه درس: هنر مفهومی مربوط به هفته: اول دوم سوم چهارم پنجم
text: دارد ندارد voice: دارد ندارد power point: دارد ندارد
تلفن همراه مدیر گروه: 09382780052

دانشجویان محترم قسمت دوم آثار هنرمند به نام ایرانی دکتر نادعلیان .

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر و مفصل تر به مطالب و عکس هایی که در گروه کلاسی گذاشته شده است رجوع کنید.

تبیین هنر محیطی – چیدمان در ایران

در دهه گذشته هنر محیطی در ایران رو به رشد بوده است. تا کنون چهل جشنواره هنر در این زمینه در گوشه و کنار ایران برگزار گردیده است و هنرمندان بسیاری در این جشنواره ها شرکت کرده اند. اما شاید حدود 30 هنرمند پای ثابت آن بوده اند. حالا هنر محیطی ایران در مجامع هنری این حوزه به خوبی شناخته شده است. واژه محیط واجد وجهی زیست محیطی است. از سوئی دیگر می تواند به محیط اطراف و یا حتی اجتماعی که در آن زندگی می کنیم ارتباط داشته باشد.

گونه های مختلفی از این هنر ها در ایران رواج دارد. هنر محیطی به تنهایی، تعاریفی که در گذشته داشته است، تعاریفی که امروزه در غرب وجود دارد و تعاریفی که امروزه در ایران دنبال می شود. ما در ایران ضمن پذیرش تعاریف امروزی آن، سمت و سوی شخصی خودم را دنبال می نمایم.

چند دهه قبل هنر محیطی اینگونه تعریف می شد. ایجاد یک فضای سه بعدی که مخاطب بتواند در آن راه برود. (روئین پاکباز، دائرت المعارف هنر) این تعریف هنوز می تواند اعتبار داشته باشد. اما تعاریف موازی دیگری وجود دارد که با ضرورت امروزی آن سازگار است.

به عنوان یکی از جریان پویا در عرصه معاصر هنر محیطی می تواند به هنری اطلاق شود که هنرمندان اغلب با استفاده از عناصر یا اشیای موجود در طبیعت یا در محیط های غیرمتعارف هنرشان را در همان مکان شکل و ارائه دهند؛ بنابراین چگونگی محیط پیرامون اثر و مواد مصالح موجود در محیط، در کیفیت و چگونگی اثر تاثیر دارند.

بنابراین محیط می تواند طبیعی یا شهری باشد و هنرمند گاهی از مواد طبیعی یا بازمانده های صنعتی استفاده کند و هنری ارائه دهد که نه تنها از منظر زیست محیطی سازگار با محیط است، بلکه مختص به فضای ارائه شده است.

جابه جایی یک اثر محیطی که مختص به مکان باشد ممکن است آن را کم ارزش نماید.

با این نوجود گاهی عناصر طبیعت به فضای نمایشگاه انتقال و به صورت چیدمان ارائه میشوند. در این صورت آنچه که این نوع آثار را با چیدمان متمایز می نماید رویکرد زیست محیطی آن هاست. **ویژگی های هنر محیطی در ایران:** هنر محیطی در ایران ویژگی های خاص خودش را دارا میباشد. این هنر نسبت به فرهنگ بومی بی توجه نیست. آئین ها و سنت ها در آن دیده می شوند. از این جهت ویژگی های ملی و بومی دارد اما از حرکت جهانی بی بهره نیست.

مجاز گرایی: بر خلاف گونه های غربی که هنر محیطی را به صورت کتاب و نشر مکتوب منتشر می نمایند، در ایران هنر محیطی اغلب در محیط های مجازی ارائه می شود. این نوع نشر ارزان و متضمن حضور در عرصه بین المللی خواهد بود. نحوه عکاسی آثار برای فضای مجازی با گونه هایی که برای کتاب استفاده می شود تا حدودی متفاوت است. هنر محیطی حدود آزاد اندیشی هنرمند را تعیین می نماید. ابتدا اجرا می شود و پس از آن به حضور خود مشروعیت می بخشد.

فرا تر از محیط طبیعی

هنر محیطی در ایران به مسائل انسانی و اجتماعی توجه دارد. محیط محدود به محیط طبیعی و پیرامون نیست ، بلکه محیط فرهنگی و اجتماعی نیز مورد توجه قرار می گیرند.

هنری مشارکتی

از دیگر ویژگی های جذاب آن کار های مشارکتی و گروهی است. هنرمندان غربی با استفاده از سرمایه های موجود و به کارگیری نیروس انسانی کارهای خود را اجر می کنند. در ایران این گونه آثار با خرد و نیروی کار جمعی هنرمندان پیش می رود. هنر محیطی بدون چالش نبوده و نیست.

جوان بودن بسیاری از هنرمندان آن این گمان را ایجاد می نماید که آثاری شکل بگیرند که الزاما ناب نباشند. استقلال هنرمندان آن موجب شده که آثار فقط در فضای مجازی منتشر شود. آثار موجود در دسترس هستند و در مواردی مورد تقلید قرار گرفته اند. وجه دیگر انحراف در هنر محیطی ایران انجام آثاری هستند که منشاء آنها برگرفته شده از جشنواره های هنر محیطی بوده اند اما در فرایندی حالا با شاخصه های هنر محیطی ناسازگار است. استمرار استفاده از خاک های رنگی برای آثار در مقیاس وسیع به محیط زیست آسیب خواهند رساند. اما نباید فراموش کنیم که استفاده کمی از طبیعت به صورت هنر محیطی نتیجه معکوس خواهد داشت و طبیعت ویران می شود. اولین شرط اخلاقی هنر محیطی ایجاب هنر است که با شاخصه های زیست محیطی سازگار باشد.

در جریان خلق یک اثر محیطی بخصوص در طبیعت گاه هنرمند چیزی از طبیعت کم کرده و گاه عنصری را به آن می افزاید. بنابراین در این هنر گاهی هنرمندان صرفا با رویکردی زیبایی شناسانه درصدد خلق آثاری هستند که چگونگی اشکال یا زیبایی آثار در اولویت قرار دارند و گاهی بار مفهومی آن پررنگ و تعهدات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی میتوانند زمینه ساز این هنر باشند.

در ایران فاصله ای بین هنر محیطی، اجرا و بدن انسان وجود ندارد. در بسیاری از موارد این هنر ها با هم ارائه می شود. هنر محیطی الزاما مانا نیست بواسطه رسانه های متنوعی ارائه میشود. از این رو به واسطه عکاسی و تصویربرداری ثبت و ارائه می شود.

گاهی مستندات تصویری تدوین و به صورت چند رسانه ای و یا هنر ویدئو به نمایش در خواهد آمد.

سئوالات:

- 1- تبیین هنر محیطی - چیدمان در ایران به چه صورت می باشد؟
- 2- ویژگی های هنر محیطی در ایران را بنویسید؟
- 3- مجاز گرائی در هنر چیدمان- هنر محیطی به چه معنی می باشد؟
- 4- ویژگی های هنر مشارکتی را به طور مختصر شرح دهید؟